

12.7.2010

СЪОБЩЕНИЕ ЗА ЧЛЕНОВЕТЕ НА ЕП

Петиция №1021/2003, внесена от Alexandra Pentaraki, с гръцко гражданство, относно признаването на дипломи за висше образование в Гърция, издадени от чужди университети

1. Резюме на петицията

Вносителката на петицията желае придобитите от нея степен на висшето образование „бакалавър по психология“ от частен американски колеж в Гърция и степен „магистър“, придобита във Великобритания, да бъдат признати в Гърция, така че тя да продължи висшето си образование. Тя изтъква, че до 1999 г. подобни степени са били приемани от гръцката държава, но вече не се признават.

2. Допустимост

Обявена за допустима на 6 април 2004 г. Комисията е приканена да предостави сведения (член 175, параграф 4 от правилника).

3. Отговор от Комисията, получен на 6 юли 2004 г.

Вносителката, която е гръцки гражданин, е изучавала „Психология“ в американски частен колеж в Солун и е продължила обучението си в Обединеното кралство, където е придобила степен „магистър“ в Университета в Есекс. Тя е регистриран член на Британското общество на психолозите и има право да работи като асистент-психолог в Обединеното кралство.

Вносителката споменава, че гръцката държава не признава Американския колеж в Солун. Тя казва, че иска нейните степени да бъдат признати в Гърция, така че да може да продължи обучението си.

Съществуват два вида процедури за признаване на квалификации и те имат различни цели: академична процедура за признаване и професионална процедура за признаване. Академичното признаване, което изглежда е предмет на петицията, има за цел да позволи на хората да следват в друга държава.

Професионалното признаване има за цел да улесни свободното движение на работна сила в рамките ЕС То касае признаването на квалификации, необходими за достъп до професиите в различни държави-членки и се урежда от правото на Общността (основно Директива 89/48/ЕИО¹ и Директива 92/51/ЕИО).

В настоящия случай, въпреки че вносителката притежава британска степен на висшето образование „магистър по психология“ и е регистриран член на Британското общество на психолозите, което изглежда е признак за това, че тя би могла да притежава професионална квалификация по смисъла на Директива 89/48/ЕИО и следователно би могла да отговаря на условията за ползване на предимствата, които тя дава, вносителката не се стреми към признаване на професионална квалификация.

Обратно, признаването на дипломи за академични цели попада в правомощията на държавите-членки. Не съществуват правила на Общността, които да налагат взаимно признаване на дипломите, като всяка държава-членка е отговорна за съдържанието и организацията на образователната си система.

В този контекст, университетите, които са автономни институции, изцяло определят съдържанието на своите учебни планове и издаването на дипломи и сертификати на студентите. Органите на държавите-членки имат право да оценяват дали полученото образование от притежателя на дипломата съответства на равнището, изисквано от националното законодателство. Те са еднакво свободни да определят правилата, уреждащи този вид процедури. Органите са задължени обаче да не прилагат пряка или непряка дискриминация въз основа на националност, в съответствие с чл. 12 от Договора.

От информацията, предоставена в петицията, не става ясно дали вносителката се е обърнала към DIKATSA (Междууниверситетски център за признаване на чуждестранни дипломи) в качеството му на компетентен национален орган за академичното признаване на дипломи и дали (и на какво основание) DIKATSA не е признал нейните дипломи. Следователно, службите на Комисията ще се свържат с вносителката, за да се изясни положението. След като получи допълнителната информация, Комисията ще прецени дали е налице нарушение на правото на Общността.

¹ Трябва да се отбележи, че Директива 89/48/ЕИО относно обща система за признаване на дипломите за висше образование, издадени след завършването на професионално образование и обучение с минимална продължителност от три години, може да се приложи, само ако имигрантът е напълно квалифициран професионалист в своята държава-членка по произход и желае да упражнява същата професия в друга държава-членка. Въз основа на наличната за Европейската комисия информация, вносителката не е напълно квалифициран професионалист в Обединеното кралство, като се вземе предвид, че тя не притежава квалификация за клиничен психолог, което в Гърция отговаря на професията психолог. Въз основа на това решението на гръцкия орган не е било в противоречие с правото на Общността.

Вследствие на горепосочените пояснения, службите на Комисията ще държат в течение Европейския парламент по развитието на настоящата петиция.

4. Отговор от Комисията, получен на 18 август 2005 г.

На 27.7.2004 г. службите на Комисията се свързаха с вносителката на петицията (реф. № D(04)18633), за да разяснят правилата относно признаването на академични квалификации. От вносителката на петицията беше поискано да поясни дали вече се е обърнала към DIKATSA — гръцкия компетентен орган за признаване на академични квалификации. Тя беше помолена да изпрати на Комисията цялата съществуваща кореспонденция с DIKATSA, както и съответни документи, в които се посочват причините за отказа да бъдат признати нейните степени.

Вносителката на петицията отговори на 24.8.2004 г. Тя не предостави на Комисията никакви подкрепящи документи, но спомена, че причината за непризнаването на нейните квалификации е, че тя няма диплома за завършено висше образование от гръцки държавен университет, а от частен колеж, който не е признат от гръцката държава. Вносителката на петицията се позова на гръцки закон, съгласно който, според нейните твърдения, магистърска степен, придобита преди 1997 г., се признава от DIKATSA, докато придобитата след 1997 г. степен не се признава. Тя смята, че това е несправедливо третиране на студенти, които са придобили магистърските си степени след 1997 г.

Досието на вносителката на петицията остава непълно. Службите на Комисията се свързаха с нея за втори път на 19.9.2004 г., като отбелязаха, че DIKATSA взема официалните решения относно заявления за признаване на квалификации, и поискаха да им бъде предоставено това решение или друг подкрепящ документ. Те поискаха също така тя да изпрати на Комисията копие на посочения от нея закон, което би им позволило да отговарят на повдигнатите въпроси, след като разполагат с цялата необходима информация.

Вносителката на петицията беше информирана, че въпросът с непризнаването от гръцката държава на колежа, в който тя е учила, е от компетенциите на държавите-членки.

Следователно службите на Комисията очакват от вносителката на петицията да попълни досието си с необходимите документи, което ще им позволи да отговарят на ЕП относно академичното признаване.

Вносителката на петицията спомена също така, че е поискала от гръцките власти да признат професионалните ѝ квалификации, но без резултат.

5. Отговор от Комисията, получен на 3 юли 2006 г.

Вносителката на петицията, гръцка гражданка, е учила психология в американски частен колеж в Солун. След това тя се премества в Обединеното кралство, където получава магистърска степен от Университета в Есекс. Вносителката на петицията отбелязва, че гръцките власти не признават американския колеж в Солун. Тя желае

образователните ѝ степени да бъдат признати, за да може да продължи обучението си в Гърция.

Службите на Комисията вече многократно се свързаха с вносителката на петицията през 2004 г. и 2005 г. В изпратените ѝ писма вносителката на петицията беше информирана за следното:

- Тъй като досието по нейния случай е непълно, Комисията изиска от вносителката на петицията да предостави на Комисията официалното решение на DIKATSA, в което се посочват конкретните причини за отказа да бъдат признати нейните степени, както и всякакви други съществени кореспонденция или документи.
- Признаването на дипломи за академична цел е от компетенциите на държавите-членки. Всяка държава-членка отговаря за съдържанието и организацията на образователната си система. Следователно националните власти имат право да изискват признаване на академичната квалификацията, преди да разрешат достъп до своята национална образователна система. Те имат право да преценяват дали образованието, получено от притежателя на дипломата, отговаря на равнището, изисквано по силата на националното законодателство. Те разполагат и с пълната свобода да определят правилата, уреждащи тази процедура. Съгласно член 12 от Договора обаче се забранява всякаква пряка или непряка дискриминация на базата на националност. Съдейки от предоставената от вносителя на петицията информация, не изглежда, че е проявена подобна дискриминация.

В своя отговор от 24.8.2004 г. вносителката на петицията посочва, че причината за непризнаването на нейните квалификации е, че тя няма диплома за завършено висше образование от гръцки държавен университет, а от частен колеж, който не е признат от гръцката държава. Тя обаче не предостави на Комисията окончателното решение на DIKATSA, нито пък друг съществен документ.

На 19.1.2006 г. вносителката на петицията информира Комисията, че гръцки адвокат я е консултирал, че по силата на действащото гръцко законодателство DIKATSA не може да признае образователните ѝ степени.

На 27.1.2006 г. Комисията се свърза с вносителката на петицията, като я информира, че в такъв случай Комисията няма основания да се намесва. Причините за това са следните:

- Директива 89/48/ЕИО не се прилага в нейния случай. Директивата се прилага само ако мигрантът е изцяло професионално квалифициран в своята държава-членка по произход и желае да упражнява същата професия в друга държава-членка. Въз основа на предоставената информация, вносителката не е напълно квалифициран професионалист в Обединеното кралство, като се вземе предвид, че тя не притежава квалификация за клиничен психолог, което в Гърция отговаря на професията психолог. Поради това решението на гръцките власти не противоречи на законодателството на Общността.

- Дипломата на вносителката на петицията е от трета страна, поради което гръцките власти са изцяло компетентни да преценят дали тази диплома може да бъде приета за еквивалентна на гръцка диплома.
- Тъй като вносителката на петицията не изпрати на Комисията окончателното решение на DIKATSA, Комисията не знае дали гръцките власти са взели вече официално решение относно заявлението на вносителката на петицията. Следователно Комисията не може предварително да тълкува решение на гръцките компетентни власти относно заявлението за признаване на академичните квалификации на вносителката на петицията.

6. Отговор на Комисията, получен на 12 юли 2010 г.

Петицията

Вносителката на петицията, гръцка гражданка, е учила психология за придобиване на бакалавърска степен в американски частен колеж в Солун и продължила обучението си в Обединеното кралство, където тя придобива магистърска степен от Университета в Есекс. Тя е регистриран член на Британското общество на психолозите и има право да работи като асистент-психолог в Обединеното кралство. През юли 2008 г. тя получава докторска степен от King's College към Университета на Лондон (University of London, King's College). В писмото си от 26 април 2009 г. до Комисията тя посочва, че е сертифициран психолог на Британското общество по психология, което означава, че може да работи независимо, не само като асистент-психолог.

Вносителят на петицията първоначално оспорва факта, че гръцката държава не признава нейната бакалавърска степен, издадена от Американския колеж в Солун. Тя заявява, че е искала степените ѝ да бъдат признати в Гърция, така че да може да продължи образованието си.

В предишната си кореспонденция Комисията информира комисията по петиции за развитието на проучването на този случай. По-специално Комисията подчерта, че въз основа на информацията, с която разполага, вносителката на петицията не е изцяло квалифициран експерт в Обединеното кралство, като се има предвид, че тя няма квалификацията на клиничен психолог, която отговаря на професията на психолог в Гърция. Относно признаването на образователната квалификация Комисията обясни състоянието на законодателството на ЕС в тази област, съгласно което държавите-членки, а не институциите на ЕС, носят отговорността за организацията на образователните системи и следователно на признаването на образователната квалификация. Въз основа на това през 2006 г. комисията по петиции преустанови работа по случая.

Впоследствие вносителката на петицията внесе жалба срещу публикуването на нейни лични данни на интернет страницата на Европейския парламент във връзка с петицията и изпрати нова информация и ново искане до Европейската комисия (горепосоченото писмо от 26 април 2009 г.) и до комисията по петиции. Въз основа на новата информация комисията по петиции реши през февруари 2010 г. да възобнови работата по петицията.

Понастоящем вносителката на петицията иска първо да се актуализира информацията на интернет страницата на Европейския парламент относно придобитите от нея нови професионални и образователни квалификации¹, второ, те да бъдат признати в Гърция.

Коментари на Комисията

Относно първото искане (публикуване на личните данни на вносителката на петицията на интернет страницата на Европейския парламент преди съответното лице да бъде информирано за това) Комисията предаде писмото на вносителката на петицията на комисията по петиции, в чиито компетенции е въпросът, като информира за това вносителката на петицията.

Във връзка с второто искане (признаването на квалификацията) Комисията информира вносителката на петицията относно решението на Съда от 23 октомври 2008 г. по дело Комисия/Гърция, С-274/05, което беше свързано с подобни проблеми за непризнаване от Гърция на дипломи. Гърция не е изпълнила задълженията съгласно Директива 89/48, предшестваща Директива 2005/36/ЕО относно признаването на професионалните квалификации. В действителност в миналото Гърция е отхвърляла директно искания за признаване на дипломи и е отказвала да сравни чуждестранни квалификации с националните изисквания относно професионална квалификация.

По отношение на признаване на образованието:

При възобновяване на работата по случая съществуват две решения на DOATAP (гръцки орган, отговарящ за признаване на университетски или технологични образователни степени, присъдени от висши учебни заведения в чужбина) във връзка с признаването на образователната квалификация:

- решение № 25 1-2964 от 19 ноември 2009 г., с което се отказва признаване на докторската степен на вносителката на петицията поради непризнаване на нейната бакалавърска степен, получена от частен колеж в Солун.
- решение № 25 1-2970 от 19 ноември 2009 г., с което се отказва признаване на нейната магистърска степен на същите основания.

Откъс от решението на DOATAP от 18 януари 2010 г. създава впечатлението, че DOATAP е променил практиката си в тази област.

¹ Последното си писмо до комисията по петиции от 30.3.2010 г. тя подписва по следния начин:
Проф. д-р Alexandra Pentaraki
Клиничен психолог - невропсихолог
Хоноруван, гостуващ научен сътрудник
Институт по психиатрия, King's College, Лондон, Катедра „Психологична медицина“
De Crespigny Park, Лондон
Научен сътрудник
Психиатрично отделение(Hippocraton General Hospital)Солун, Гърция

На 8 март 2010 г. вносителката на петицията вносва в ДОАТАР молба за преразглеждане на тези решения.

Комисията отбелязва, че основната причина, поради която вносителката на петицията е искала признаване на своята професионална квалификация, е била да може да продължи образованието си. Тази причина вече не е в сила, тъй като придобивайки докторска степен, тя вече е достигнала най-високата възможна степен. Следователно, както става ясно от целия случай, тя желае по-скоро признаване на своята професионална квалификация.

По отношение на признаването на професионалната квалификация:

Правният инструмент, който урежда признаването на професионалните квалификации, е Директива 2005/36/ЕО. Понастоящем директивата е в процес на оценка от ГД „Вътрешен пазар и услуги“, която трябва да завърши до 2011 г. Директивата се прилага в случаите, когато професията е регулирана в приемащата държава-членка. Професията на психолог е регулирана в Гърция, като за нея се изисква диплома за обучение след завършване на средното образование (3—4 години), вж. член 11г от Директива 2005/36/ЕО.

Професията „психолог“ не е хармонизирана в ЕС. Затова признаването на квалификацията на психолог попада под разпоредбите на т.нар обща система, както е описана в дял III, глава I от директивата. Логиката на тази система е, че приемащата държава-членка трябва да позволява на гражданин на ЕС да упражняват професия на нейна територия, дори ако той няма дипломата, изисквана съгласно националните правила, при условие че притежава дипломата, изисквана в друга държава-членка за започване или упражняване на същата професия. Директивата обаче не изисква от държавите-членки да признават автоматично професионалните квалификации на психолозите. Когато съществуват съществени различия между образованието и обучението на мигранта (по отношение на продължителността или обхвата на дейностите) и изискванията на приемащата държава-членка, последната може да наложи на мигранта компенсационни мерки (период на приспособяване или изпит за правоспособност). Мигрантът, а не държавата-членка, избира едната или другата мярка.

Съгласно член 14, параграф 4 от Директива 2005/36/ЕО „съществено различно съдържание“ е съдържание, познаването на което е необходимо за упражняването на професията и по отношение на което обучението, преминато от мигранта, се характеризира със съществени несъответствия, що се отнася до продължителността или съдържанието, от обучението, изисквано от приемащата държава-членка.

Гръцките компетентни органи трябва да обяснят и покажат на гражданина, внасящ искането, че такива съществени различия съществуват, когато приканват вносителя на петицията да спазва евентуалните компенсационни мерки. В съответствие с горепосоченото решение на Съда от октомври 2008 г. властите не могат незабавно да отхвърлят такова искане.

Гръцките органи, отговарящи за признаване на професионалните квалификации, в решението си от 29.9.2009 г. посочват, че учебните програми (конспектите), по които е учила вносителката на петицията за придобиване на нейните образователни степени, се различават съществено от съответните учебни програми на равностойни клонове на гръцки университети, а от друга страна професионалният стаж в City College е бил свързан с преподавателска дейност, а не с практикуване на професията. По отношение на преподавателската дейност властите са констатирали, че тя не е преподавала предметите, които липсват в нейното академично обучение.

Гръцките компетентни власти заключават, че съществуват пропуски в образованието на вносителката на петицията и решават единодушно да наложат компенсационни мерки в следните области: (1) Психометрия и (2) Клинична психология. По желание, ако вносителката на петицията вместо теста за правоспособност в тези области избере периода на приспособяване, властите са решили, че този период следва да продължи шест месеца.

Комисията не е в състояние на оценки на техническите подробности във връзка с националните квалификации, нито подробностите относно изискванията за достъп до професията на психолог в Гърция, но съгласно директивата гръцките власти имат право да наложат компенсационна мярка в случай на съществено различни предмети.

Ако вносителката на петицията не е съгласна с компенсационната мярка, тя може да обжалва решението на гръцките власти. Службите на Комисията биха искали да привлекат вниманието към Президентски указ № 38 (публикуван в Официалния вестник на гръцкото правителство (ФЕК), А, № 78, 25.5.2010 г., стр. 01537-01652), с който в гръцкото законодателство се транспонира Директива 2005/36/ЕО, по-специално към член 57 (с който се транспонира член 51 от директивата). Съгласно член 51 от директивата решението на органа, компетентен за признаването на професионалните квалификации, може да бъде обжалвано по реда на националното законодателство. След като директивата е трябвало да бъде транспонирана на 20 октомври 2007 г., това право е в сила и за решения, взети от компетентните органи преди приемането на Президентски указ № 38. Ако това не доведе до удовлетворяващо я решение, вносителката на петицията може да използва Солвит (Solvit), мрежа в интернет за разрешаване на проблеми, чрез която държавите-членки работят заедно за разрешаване — без да се стига до съдебни процедури — на проблеми, причинени от неправилното прилагане от страна на публичните органи на законодателството в областта на вътрешния пазар. Солвит се използва безплатно.